

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Nieuwerkerk

16/04/2020
jaargang 98

nr **29**

Op 18 januari 1948 staat ouderling J.J. van Klinken te Nieuwerkerk 45 jaar in het ambt. Voor ds. G.H. Kersten vormt dat aanleiding om daar in De Saambinder van 22 januari bij stil te staan: 'Gedurende al die jaren heeft hij in getrouwheid de gemeente als ouderling mogen dienen. Een voorrecht als zelden te beurt valt, is hem geschonken, dat de Heere hem zoveel jaren heeft willen gebruiken in de ambtelijke dienst. Ouderling

Van Klinken heeft de Vereniging van 1907 met al de zware strijd die eraan verbonden was, meegemaakt en later de vereniging met de Oud Gereformeerde Gemeente ter plaatse, waaraan ook de naam van de oude ouderling P. Flikweert verbonden is. Sindsdien is de gemeente zeer gegroeid. (...) Wegens zijn hoge leeftijd kan hij niet meer mee. De Heere geve onze geliefde broeder een gezegende levensavond'.

De opstanding van Christus

De vijanden van Christus zijn niet gerust. De leden van het Sanhedrin gaan op de sabbat(!) naar Pilatus en zeggen: ‘Heer, wij zijn indachtig, dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: Na drie dagen zal Ik opstaan’. De vijanden denken aan de woorden van Christus. Dat is een beschamende les, want het volk van God denkt niet aan deze woorden.

Hij is hier niet; want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft.
Mattheüs 28:6a

Ze zijn op de opstandingsdag in verwarring. In verwarring hebben ze door de straatjes van Jeruzalem gelopen. Ze hadden geen rust, omdat zij niet teruggedachten aan de woorden die de Heere Jezus voor Zijn sterven tot hen had gesproken. Christus had gesproken over Zijn opstanding, maar ze zijn het vergeten.

Wat is het toch nodig dat de Heere terugkomt op Zijn eigen Woord! Het Sanhedrin moest denken aan de woorden van Christus en de Kerk niet. Toch hadden degenen die de Heere vreesden veel onderwijs gekregen. Maar toen de Heere over Zijn lijden ging spreken, verstonden zij het niet. Zij wisten wel dat het paaslam geslacht moest worden, ze wisten ook wel dat er zonder bloedstorting geen vergeving was, maar ze wisten het alleen

ds. C. Neele,
Ridderkerk

met hun verstand. Het ontbrak hen aan ontdekkend licht. Ze waren blind voor het recht van God. Staat het niet in Zondag 16 van de Heidelbergse Catechismus? ‘Waarom moest Christus Zich in de dood vernederen? Vanwege de waarheid en de gerechtigheid Gods’. Dat verstonden ze niet. Daarvoor moest in hun leven plaats worden gemaakt.

Op Goede Vrijdag waren ze hun hoop kwijtgeraakt. Het Voorwerp van hun geloof hadden ze verloren. Christus kwijt, dat is alles kwijt. Geen Zaligmaker meer voor het hart. Dat is nu de weg van de Heere, om mensen te leren wat de waarde van Zijn dood en opstanding is. Maar wat is dat een vleeskruisigende weg. Dan komt er een bange vrees in het hart: ‘Wie zal ons de steen afwentelen?’ Ondanks dit onbegrip van Zijn kinderen is Christus verder gegaan op Zijn weg van lijden naar de heerlijkheid.

Na de nacht van lijden en dood is Hij opgestaan op paasmorgen. God de Vader gaf Zijn heilige goedkeuring over het werk van Christus. De rekening van de Rechter was betaald. Christus heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen. Nu kan er een genadeboodschap zijn voor een Kerk die onbegrepen over de wereld gaat.

Zij mogen de woorden van het leven horen. Dan zegt de engel tot de vrouwen: ‘Vreest gijlieden niet; want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was’ (vs. 5). Ziet u dat de Heere wel weet waar het die strijdende Kerk om te doen is? Hij weet dat ze de Zaligmaker zoeken. Dat hun hart naar Hem uitgaat. Ze zijn Hem kwijt en kunnen Hem niet missen. Is dat ook uw leven? De vrouwen krijgen nader onderwijs. ‘Hij is hier niet, want Hij is opgestaan’. Dat is de evangelieboodschap aan een treurend volk: ‘Jezus leeft!’ Wat een troost voor verloren zondaren, die het leven in eigen hand niet meer kunnen houden. Wat een ruimte is er in dit vertroostende spreken. Gods recht is voldaan. De hitte van Gods gramschap is geblust. De dood verdient te hebben vanwege het eisende recht van God. Maar nu van een levende Christus te mogen horen, Die in de dood geweest is.

Nadat de vrouwen nog meer over deze opgestane Christus hebben gehoord

In dit nummer

4 De zekerheid van de opstanding

5 Als ik morgen corona krijg?

16 Uw heilige woning

2 De opstanding van Christus
3 Leren op de school van Christus [16]
6 Commentaar: Om wiens wil overkomt ons dit kwaad?
7 Het levenseinde van zes Schotse predikanten [3]
8 Boekennieuws
9 Kerknieuws
10 Berichten
10 Kerkdiensten
15 Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [16]

(vs. 6b-7) gaan ze heen. Hoe? 'Met vreze en grote blijdschap' (vs. 8). Hoe is dat mogelijk? Nu is er toch alleen plaats voor blijdschap? Toch vrezen zij ook. Het geloof is nog niet ten volle doorgebroken. Ze hadden vertroostende woorden gekregen over een opgestane Zaligmaker (wat een blijdschap geeft dat in het hart!), maar de Opgestane had Zich als Persoon nog niet geopenbaard. Daarom een vrezen, omdat er nog geen verzekerd geloof was.

Ralph Venning

Deel II Zuigelingen

V BEKERING VAN DODE WERKEN

De andere portie melk, het geloof, is voor hen moeilijker te verteren. Ze houden het lang in hun mond voordat ze het doorslikken. Want, zo zegt de tekst (King James), het is slechts een geloof dat op God gericht is, het is nog slechts een beginnende gerichtheid en het is nog niet bestendig. Dit geloof is niet zozeer op Christus maar vooral op God gericht. Weliswaar sluit het Christus niet buiten, maar ze zijn minder bekwaam in het beoefenen van het geloof in Christus dan van het geloof in God. Ze zijn beter in staat zich te bekeren dan te geloven.

Bekering is de eerste melk die zuigelingen drinken

We kunnen dat zien door na te gaan wie zuigelingen zijn en wie de hele Bijbel door tot de zuigelingen gerekend worden. De meesten van Gods volk onder het Oude Testament waren zuigelingen. Er waren inderdaad sommige vaders, zoals Abraham. Maar er was, als ik het zo mag zeggen, maar één vader van elke soort: Abraham was de vader van de gelovigen, Job de vader van de geduldigen en Mozes de vader van de zachtmoedigen. Er waren ook sommige jongelingen, die sterk waren en de boze overwonnen hadden, zoals Jozua en Kaleb, die God in alles volgden. Het Woord van God bleef in hen.

Maar er waren zuigelingen in overvloed, zoals de apostel ons meedeelt (Gal. 4:3-4). Toen we kinderen waren (er staat 'zuigelingen' in de grondtekst van vers 4), toen we onder de wet waren, verkeerden we in een staat van dienstbaarheid en leken we meer op dienstknechten dan op kinderen (Gal. 4:7). De melk die ze daarom moesten drinken, was de leer van de bekering, want Christus Jezus was nog versluierd en werd hun voorgesteld door voorbeelden en afschaduwingen. Hun geloof was gericht op God en op Christus.

De mensen in de tijd van Johannes de Doper waren in het algemeen nog maar zuigelingen en daarom voedde ook hij hen met melk, de leer van de bekering, hoewel hij ook steeds hun geloof op Christus richtte, Die na hem zou komen. Zijn leer en zijn doop waren die van de bekering.

Toen Christus op aarde was, waren de meeste discipelen zuigelingen, zoals we al eerder gezegd hebben. Christus Zelf gaf melk aan hen als eerste voedsel, hoewel Hij het met geloof mengde (Mark. 1:15): 'Bekeert u en gelooft het Evangelie' Dat wordt het begin genoemd van het Evangelie van Christus (Mark. 1:1; Hebr. 6:1). Ze geloofden in God, maar onze Zaligmaker riep hen op zo ook in Hém te geloven, om hun geloof te doen vorderen (Joh. 14:1-4). Allen zijn bij hun eerste bekering zuigelingen.

(wordt vervolgd)

Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. Zou er voor Hem iets te wonderlijk zijn? Deze Christus leeft nog. Hij regeert en werkt tot in de late nageslachten.

Wat is het een wonder dat er staat in vers 9: 'En als zij heengingen om Zijn discipelen te boodschappen, zie, Jezus is haar ontmoet, zeggende: 'Weest gegroet... vreest niet'. Dan geeft Hij handen des geloofs. Dan wordt Hij de grote Toepasser in het leven van de Zijnen. Dat is het uitzien van een ellendig volk. De paasdagen zijn voor hen pas goede dagen als ze Christus mogen ontmoeten. In Hem is het leven. En Hij schénkt het leven. Daarom kunnen ook dode zondaren levend gemaakt worden. Omdat Hij de levende Toepasser is. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. Zou er voor Hem iets te wonderlijk zijn? Deze Christus leeft nog. Hij regeert en werkt tot in de late nageslachten. Zijn woord blijft waar tot de jongste dag: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt, en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven' (Joh. 5:25).

Dan kunt u nog bekeerd worden op grond van het werk van Christus. Hij leeft. En Hij leert wat het betekent om als een dode zondaar het leven te ontvangen uit Hem. Bid om levendmaking uit uw doodstaat. En het blijve de bede van een strijdend volk: 'O HEERE, maak mij levend om Uws Naams wil' (Ps. 143:11, zie kanttekening 31-33).

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

De zekerheid van de opstanding

Zou een lichaam dat gestorven is ooit weer tot leven komen? De wereld zegt: dat is onmogelijk. Dit antwoord werd ook in de gemeente van Korinthe gehoord. Het klinkt door in de kerk van vandaag.

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk

lichaam mogen beleven en bewonderen wat dit verbond voor hen betekent.

Persoonlijke zaak

De opstanding is echt en zeker. Christus is de Eersteling, de doop is aan het lichaam ontvangen en Christus heerst reeds als Koning. Maar, lezer: het is één van tweeën. 'En velen van die, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwiggen leven, en genen tot versmaadheden, en tot eeuwige afgrijzing' (Dan. 12:2) Wat zal het u zwaar vallen als u nu geen acht geeft op de grote genade. Kom, val deze Koning te voet. U kunt zo dood niet zijn in misdaden en zonden, of in Hem is leven en gerechtigheid. Bij Hem zijn uitkomsten, zelfs tegen de dood.

Paulus wordt persoonlijk (vers 30-34). Hoe is het als God tot dit nieuwe leven opwekt? Dan krijgen we een stervend leven. Dat is in het begin, als je zo de breuk beleven moet tussen de Heere en je hart. En als je met al je goede werken en gestalten je niet aangenaam kunt maken voor Jezus. Het is ook later nog zo. Als je met alles wat je van Jezus mocht zien en zelfs genieten, de dood in moet. Zo is het ook in de heiligmaking. De oude mens moet in het graf om daar eeuwig te blijven.

Wat is Gods bedoeling met deze levensleiding? Om te laten weten dat Jezus het fundament gelegd heeft in de diepte van de dood. En het ligt vast. Want Jezus leeft. Hij staat in voor het nieuwe levensbegin-sel dat uit Hem is. Zo zeker als u hier met tranen zaait, zo zeker zult u juichen als u vruchten maait. Want de levende Jezus staat gereed om terug te komen. Hij staat gereed om al de Zijnen op te wekken in Zijn eeuwige heerlijkheid.

(wordt vervolgd)

Kent u die gedachte? Het kan toch ook gewoon een verhaal zijn? Je put er kracht uit, maar meer is het niet. Wat geeft dat een strijd! Het laat ook Gods kinderen niet onberoerd. Als ze het leven niet van God ontvangen, dan moeten ze met alles eindigen in de dood. 'En indien Christus niet opgewekt is, zo is dan onze prediking ijdel, en ijdel is ook uw geloof' (1 Kor. 15:14).

Het christelijk geloof is geen zinnebeeld, maar echt en zeker. Paulus zet dit in 1 Korinthe 15 zeer krachtig uiteen. Op Goede Vrijdag legde de Zoon van God Zijn leven af. Zo voldeed Hij aan de schuld. Zo bracht Hij verzoening teweeg. Zonder opstanding zou dit geen kracht hebben. Dan zou alles alsnog eindigen in de dood. Maar God heeft het offer van Zijn Zoon aangenomen. Hij Zelf heeft Jezus uit de dood opgewekt. En Jezus heeft in Zijn eigen lichaam de echtheid hiervan bewezen. Het is zeker waar. Getuigen hebben het bevestigd.

Verschillende argumenten

Om de zekerheid van de opstanding verder te onderbouwen, maakt Paulus een vergelijking tussen Adam en Christus (vers 20-23). Door Adam is de dood gekomen. Dat hij de eersteling is, wordt steeds bewezen als er iemand sterft. De voortgaande dood geeft zo'n strijd in het leven van Gods kinderen. Ze moeten inleven dat ze de dood hebben verdiend. En ze hebben niets

om aan de schuld te voldoen. De oude adamsnatuur dragen ze met zich mee als een 'lichaam des doods' (Rom. 7:24). Maar het is Pasen geweest. Christus is ook Eersteling geworden, maar dan van degenen die worden opgewekt. Alle mensen moeten Adam volgen in de dood. Evenzo moeten al Gods kinderen Christus volgen in Zijn leven. Dat kan niet anders. Laat elke begrafenis ons temeer doen uitzien naar de opstanding!

Vervolgens legt Paulus een verband met Christus' koningschap (vers 24-28, zie ook Psalm 110:1). De uiteindelijke wederopstanding wordt uitgesteld, omdat Hij al Zijn vijanden moet onderwerpen. Zijn koningschap is nu dus al werkelijkheid. Kom, lezer, kent u iets van de koninklijke almacht waarmee Hij hoogmoedige zondaren te sterk wordt? Is Zijn koninklijke genadeheerschappij gebleken, toen Hij de banden van bestrijding en ongelof verbrak? Zo zeker is Hij Koning. Zo zeker zal Hij straks Zijn Koninkrijk vestigen in volkomenheid.

De uitdrukking 'voor de doden gedoopt worden' is niet eenvoudig (vers 29). Zonder geloof in de wederopstanding moeten mensen gehouden worden 'voor doden'. Wat heeft de Heilige Doop dan voor zin? Maar het verbond dat God met Christus sloot, is een eeuwig verbond. Hij liet het aan het lichaam verzegelen (besnijdenis of doop). Gods kinderen zullen eeuwig in het

Als ik morgen corona krijg?

Corona komt dichtbij. Eerst ging het over overheidsmaatregelen. Toen kwamen de cijfers. Cijfers van zieken, maar helaas ook van overledenen. Inmiddels kennen we allemaal namen van personen die door deze ziekte zijn getroffen. We kunnen de gedachte niet meer ontlopen: als ik morgen corona krijg?

ds. G.W.S. Mulder,
Ridderkerk

Wat heeft deze ziekte vergaande gevolgen voor alles en iedereen. Dat alles is terug te brengen tot onze persoonlijke betrokkenheid. Die voelen we. Meer nog: het maakt ons duidelijk dat ons leven staat in eeuwigheidslicht. We staan persoonlijk in rekening met God. In dit persoonlijke aspect ligt de kern van alle vragen.

Hierover zou ik een kleine vervolgserie willen schrijven voor ons kerkelijk blad. Dat doe ik met schroom. Ik denk aan de zieke mensen en de nood die zij doormaken. Ik denk aan hun families in alle zorg en onzekerheid. Ook zijn geliefden ontvallen door de dood. De Heere ontferme Zich over rouwdragende families. Zij dragen in het bijzonder de last die we allen vrezin. Graag zou ik schrijven in verbondenheid met hen. Het is mijn gebed dat ik u daarin wat steun en richting zou mogen geven vanuit Gods Woord.

Onzekerheid

'Ik wil die ziekte niet krijgen!' Ik zie de jongens nog voor me. Het was 1992. Het poliovirus ging rond. Die morgen klaagden deze jongens van 15 jaar bij mij hun nood. Ik was nog maar kort aangesteld als leraar, nauwelijks vijf jaar ouder dan zij. Misschien maakte dat wel dat ze hun gevoelens gemakkelijk met mij deelden. De meesten waren opgewonden, een enkeling was stil. Allen deelden ze de zorg: zo'n gevaarlijk virus en dan niet ingeënt. 'Weet u wel wat dat betekent, meneer? Dan kun je zomaar ziek worden! En dan?'

In die tijd kon je een suikerklontje halen om alsnog antistoffen in het lichaam te krijgen. Sommigen zeiden dat ze dat vast en zeker zouden doen. Ook was boosheid merkbaar. Waarom hadden hun ouders hen niet laten inenten? Nu moesten zij het risico dragen. Er klonken vragen door over de Heere en Zijn beleid. Bestuurt Hij alle din-

gen? Hoe kon dit dan zomaar gebeuren? Deze dagen moest ik aan ze denken; die jongensklas van toen. We zijn bijna dertig jaar verder en dit virus is nieuw. Niemand is ingeënt. Suikerklontjes worden niet aangeboden. Er is zelfs geen enkel medicijn. Hun vragen zijn onze vragen. Hun onzekerheid is nu de onzekerheid van ons allemaal. Waar moet het heen? Wat kunnen we doen?

Zoeken naar een uitweg

Is er een uitweg? Alle ogen zijn gericht op de overheid. Inmiddels zijn maatregelen afgekondigd. Deze zijn veelomvattend en raken velen; hier meer dan daar. De een is wat strenger in de uitvoering dan de ander. Maar er is wel een gemeenschappelijk sleutelwoord: controle. Werken en winkelen worden er inmiddels door bepaald. De controle is onze huizen en kerken binnengedrongen. Er is geen suikerklontje dat antistoffen geeft. Maar controle is het alternatief.

Inmiddels wordt er hard gewerkt aan een app zodat 'we samen corona er onder kunnen krijgen', zoals de overheid propageert. Het slaat aan. De cijfers bevestigen het. Laat duidelijk zijn: we moeten en we willen ons aan de veiligheidsmaatregelen houden. Die oproep ondersteun ik van ganser harte.

Toch blijft corona een probleem. Is controle het afdoende antwoord? Misschien hebt u inmiddels dat spreekwoordelijke suikerklontje al wel genomen. Of geeft u juist aan controle wat gemakkelijker invulling. Hoe dan ook: nog altijd kan ik morgen corona krijgen. Voelt u de onzekerheid van de jongens uit 1992?

En nu zit u alleen in uw appartement. Alles in uw werk is anders. Of u hebt zorg om uw geliefden. Corona kan dodelijk zijn. De vraag is uiteindelijk persoonlijk. 'Als ik... Wat is mijn antwoord?'

De sleutel

Met die jongensklas is de rest van de les over deze vragen doorgesproken. Volgende keer hoop ik erop terug te komen. Voor nu nog één vraag. Die wordt gesteld omdat daar de sleutel ligt. Met schroom omdat het zo persoonlijk is. Het past ons voor alle dingen op te zien tot de Heere. Morgen kan ik corona krijgen. Dat is een feit. De kernvraag is: ben ik het daarmee eens? Heb ik dat op mijn knieën tegen de Heere gezegd? Alleen de onderwerping aan Hem geeft rust; of ik nu morgen corona krijg of niet.

(wordt vervolgd)

Om wiens wil overkomt ons dit kwaad?

De vraag naar het waaróm van de uitbraak van het coronavirus wordt vandaag in allerlei toonaarden gesteld. Ooit stelden heidense zeelui die vraag aan Jona. ‘Verklaar ons nu, om wiens wil ons dit kwaad overkomt’ (Jona 1:8). Jona hoefde niet lang te aarzelen. Hij antwoordde: ‘Ik vreze den HEERE’ (Jona 1:9).

ds. G. Clements,
Gouda

Calvijn zegt dat Jona zijn schuld aan God bekende in tegenwoordigheid van de heidenen. De reformator haalt er de volgende les uit: ‘Zoals Jona hier rustig antwoordt en geen verbittering toont, zo laat ieder van ons, in de ware geest van zachtmoedigheid, onze eigen zonden erkennen’. Ik denk dat daarmee de goede toon gezet is bij de vraag naar het waaróm van de coronastorm.

In veel commentaren op de coronacrisis zien we dat het woord ‘oordeel’ gemeden wordt. Denk slechts aan de felle reacties in de media op de brief van ds. H.J. Agteresch voor de kinderen van zijn gemeente. We vragen ons af wat daarvan de reden is. Is de huidige coronacrisis dan geen oordeel van God?

Omslag

Het woord ‘oordeel’ valt bij velen in onze tijd verkeerd. Dit hangt volgens mij samen met een onbijbelse Godsvoorstelling of zelfs de algehele ontkenning van het Godsbestuur. Volgens cultuurhistorici moet het begin van deze twijfel gedateerd worden in de tijd van de ramp in Lissabon op 1 november 1755. Deze stad werd getroffen door een zware aardbeving, die aan 90.000 mensen het leven kostte. De inwoners van de stad, die in kerken bijeen waren vanwege Allerheiligen, werden bedolven onder het puin. De overlevenden

De HEERE kastijdt degene, dien Hij liefheeft’. Het kruisdragen leert het vlees te kruisigen met zijn begeerlijkheden en de grote Kruisdrager achteraan te komen.

zochten een veilig heenkomen bij de zee, waar een tsunami hen verzwolg. ‘Verlichtings’-filosofen, zoals Voltaire, bekritiseerden openlijk die theologen die het waagden deze ramp als een straf van God te bestempelen. Volgens Voltaire bemoeide God Zich niet meer met onze wereld. Rampen komen voort uit de onberekenbare krachten van de natuur. Zijn deïstische standpunt is in onze tijd verhard tot koel atheïsme: ‘God bestaat helemaal niet’.

In de linkerhoek van theologisch Nederland wil men het Godsbestaan nog wel erkennen, maar gaan de meeste theologen uit van een bewogen, maar onmachtige God. Zij spreken van een God, Die medelijden heeft met de verdrukten, maar aan hun situatie weinig kan veranderen. Zo’n opvatting is ook onbijbels, want een onmachtige god is geen God.

Smijtegelt

In de gereformeerde belijdenissen worden rampen en onheilen altijd in verband gebracht met ‘de almachtige en alomtegenwoordige kracht van God’ (Heidelbergse Catechismus, Zondag 10) De Bijbel kent geen toeval of noodlot. ‘Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet?’ (Amos 3:6).

In de bekende boetepreken van Bernardus Smijtegelt vinden we deze belijdenis op pastorale wijze uitgewerkt. De Middelburgse predikant hield doorgaans boetepreken in tijden van crisis. Uit het jaar 1719 zijn drie preken bewaard gebleven, op de grote droogte, op de sterfte van de beesten en op de zieke mensen. In de preek op de zieke mensen schrijft hij: ‘U hebt geheel uw stad gezien als een ziekenhuis, en het houdt nog niet op. Hebt u ooit in zo’n korte tijd zoveel doden gezien? Wat dunkt u van zulke dingen? Ik vrees voor erger’. Smijtegelt legt vervolgens de oorzaak van dit oordeel bloot: ‘God zendt ze over zonden van hardigheid en onbekeerlijkheid tegen al Zijn waarschuwingen. Om zonden van atheïsterij en verloochening van de opperste Majesteit. Om de zonde van hoogmoed zendt de Heere de pest. Ik zal het eruit geselen, zegt de Heere’.

Ten diepste ging het Smijtegelt, en al onze vaders, om de oprechte verootmoediging voor Gods aangezicht. Zij stonden hiermee geheel in lijn met Israëls profeten die aandrongen op de bekering van het hart. ‘En scheurt uw hart en niet uw klederen’ (Joel 2:13).

Medewerken ten goede

Calvijn heeft in zijn Institutie een bemoeidigend hoofdstuk geschreven over het nut en de zegen van het kruisdragen (Inst. III.8). Het kruisdragen is volgens hem een onmisbaar onderdeel van de leerschool van Christus. ‘Want allen, die de Heere heeft aangenomen en de gemeenschap van de Zijnen waardig gekeurd heeft, moeten zich voorbereiden op een hard, inspannend, onrustig en met zeer vele en verschillende soorten van rampen vervuld leven. Want de HEERE kastijdt degene, dien Hij liefheeft’. Het kruisdragen leert het vlees te kruisigen met zijn begeerlijkheden en de grote Kruisdrager achteraan te komen. Christus verzekert de Zijnen dat Hij de oorzaak van alle honger en kommer voor eeuwig heeft weggenomen.

*Dit is mijn troost, in druk mij toegelegd,
Dit leert mijn ziel U achteraan te kleven.
(Psalm 119:25)*

Sterven op de vloer van de genadezaal

Sommigen noemen hem 'de Schotse Henoeh'. Zelf wist hij beter, want hij kende ook een eertijds: 'Ik ben als een dwaas geweest, totdat mijn zon hoog aan de hemel stond en het bijna middag was, eer ik ten slotte door de poort inging'.

J. van 't Hul,
Lieren

Het leven van Samuel Rutherford werd getekend door een groot verlangen naar het einde. Vaak was hij de wereld, het leven en het stokebranden van de duivel moe, en vooral zichzelf en zijn 'ziekelijke lichaam van leem'. Hij kón maar niet worden die hij voor God wilde zijn.

In een van zijn brieven (gericht aan Robert Gordon uit het kustdorp Knockbrenn) klaagde hij over de vele dagen die scheiding maakten tussen hem en zijn Bruidegom, allemaal dagen die hen uit elkaar hielden: 'O hoelang, hoelang! O, hoeveel mijlen is het nog naar het huis waar mijn Bruidegom woont! Het doet pijn om Christus' liefde langer te missen'. In diezelfde brief schreef hij: 'Laat mij maar sterven op de vloer van de genadezaal'.

Vaak schreef Rutherford over de eeuwige trouwdag, over het bruiloftskleed dat reeds gereed lag, over de schone morgen die op komst was, over de witte keursteen en de nieuwe naam die daarop zou zijn geschreven, over de Morgenster Die al bijna opging en over het hemelse vaderland dat aan de einder lag: 'O, dat de Bruidegom kome, o, dat de dag, de schone dag, de eeuwduurende zomerdag moge aanlichten'.

Kloppingen op de poort

Het jaar 1661 werd het jaar van zijn einde. Reeds hoorde hij de kloppingen op de poorten van de dood, toch mocht hij nog niet binnengaan en werd hij weer naar de tijd teruggezonden.

In maart van dat jaar kwam hij op het ziekbed terecht. Hij was vervuld van een

hemelse gemoedsgesteldheid: 'Ik zal Hem zien zoals Hij is. Ik zal Hem zien regeren met al Zijn schone gezelschap en ik zal mijn deel ontvangen. Mijn ogen zullen mijn Verlosser zien, mijn eigen ogen en geen andere. (...) Al zou Hij mij tienduizendmaal slaan, dan zou ik toch op Hem vertrouwen'. Op de morgen van 29 maart 1661 wist Rutherford dat zijn leven voorbij was. 'Deze nacht zal de deur worden gesloten en mijn anker binnen het voorhangsel worden uitgeworpen. Ik zal in mijn slaap om vijf uur in de morgen heengaan'. In die laatste nacht was hij erg zwak. Men hoorde hem zeggen: 'O, had ik armen om Hem te omhelzen. Had ik maar een goed gestemde harp'.

Aan zijn dochtertje Agnes (de enige van al zijn kinderen dat hem overleefde) vroeg hij om anderen te vertellen dat zijn snoeren in lieflijke plaatsen waren gevallen. 'Ik prijs de Heere, Die mij raad heeft gegeven'. Zijn laatste woorden waren: 'Heerlijkheid, heerlijkheid, woont in Immanuëls land'. Toen was het zijn tijd, toen was het Zijn tijd. Rutherford hoefde voortaan niet meer, zoals hijzelf ergens had uitgedrukt, 'met zijn gebarsten schotel tot de fontein te gaan', maar hij mocht gaan wonen bij de Bron van het levende water Zelf.

Twee graven

Op 30 maart werd Samuel Rutherford door zijn vrienden uitgedragen, naar het grote kerkhof van St. Andrews Cathedral. Daar ligt nog zijn graf, naast dat van Thomas Halyburton. Twee eenvoudige staande gedenkstenen geven de plaats van hun graven aan.

Op de zerk van Rutherford staat onder meer: 'Hij hield zich steeds bezig met de dingen van Boven, was aangeraakt door de liefde van Immanuël. Hij was orthodox en zuiver in de leer en vele dwalingen bestreed hij ter wille van Sions Kerk, de zaak van de Koning en de wetten van de Schotse Covenanters. Zeer standvastig is hij gebleven, totdat zijn einde kwam. En toen kwam hij tot de volle genieting van wat hij in een visioen had gezien'.

Rutherford's boodschap is gebleven: 'O, dat Christus het deksel wegnam, het gordijn van de tijd opzieschoof, dat Hij de hemelen scheurde en nederkwam. O, dat de schaduwen en de nacht voorbij waren, dat de dag aanbrak en dat Hij Die onder de leliën weidt, tot Zijn hemelse trompetters riep: 'Maak u gereed, laten wij nederdalen, de vier hoeken van de wereld samenvouwen en trouwen met de bruid'.

'O, dat de schaduwen en de nacht voorbij waren.'

(wordt vervolgd)

Boekennieuws

Met de Bijbel door Israël

Het is niet vaak voorgekomen dat er in De Saambinder een reisgids werd besproken. Maar nu is er een bijzondere reisgids verschenen onder de titel "Met de Bijbel door Israël". Een sprekende titel. Een reis door Israël krijgt echt waarde als de Bijbel regelmatig mag opengaan. Deze gids bevat daarom niet alleen informatie over het land en het reizen door Israël, maar ook over de Bijbelse plaatsen. Bij alle historische plaatsen worden de relevante Bijbelverzen genoemd. Dat is het unieke van deze reisgids. Bij elke plaats is ook een korte beschrijving van bijzonderheden te vinden.

"Met de Bijbel door Israël", red. Wim Hulsman, foto's Henk Visscher e.a.; uitg. De Banier, 195 blz., € 19,95.

Na de inleiding geeft de redacteur een belangrijke leeswijzer. De Bijbelgedeelten staan bij elkaar op de desbetreffende pagina. Verder staat er een korte beschrijving van de plaats of omgeving met waardevolle adressen, websites en een QR-code. In de inleiding staan ook korte hoofdstukken over de geschiedenis van 3000 jaar Israël, de politieke situatie in Israël en het Joodse volk.

Als reisleider naar Israël heb ik de gids ook gelezen door de bril van de deelnemers. Ik kan zeggen dat ik deze gids van harte wil aanraden als reiswijzer, uiteraard ook voor zelfstandig reizende personen. Eindredacteur Wim Hulsman heeft er met zijn medewerkers werkelijk een waardevolle uitgave van gemaakt. Achter in de gids lees ik dat mevr. M.J.M. Dekker-Daudey (uit Nazareth) waardevolle artikelen heeft aangereikt. Dat brengt me bij de opmerking dat ik informatie mis over de gemeente Nechama in Nazareth, waar ds. M.L. Dekker predikant is, terwijl de gemeente van ds. D. Zadok wel wordt genoemd. Bij het lezen van de bespreking van de graftuin (even buiten de Oude Stad) herinner ik me dat we bij een bezoek aan deze prachtige tuin een gedeelte uit Johannes 20 hebben gelezen, over de verschijning van Jezus aan Maria Magdalena. Dat éne woord: 'Maria' (vers 16) maakte op dat moment diepe indruk. De reisgids zegt hier terecht: 'Het gaat er niet zozeer om dat we exact de plaats weten waar Jezus is opgestaan. Het gaat erom dat Hij leeft in ons hart'. En tot ons spreekt!

J.H. Mauritz, Kamerik

Boekaankondiging

"De zekerheid van de zaligheid", ds. C. Harinck; uitg. Den Hertog; 264 blz.; € 19,90.

Hoe kan ik zeker zijn van mijn zaligheid en hoe weet ik dat ik tot Gods kinderen behoor? Op deze vragen wordt in dit boek op pastorale wijze ingegaan.

"Heilsverwachting", ds. C. de Ridder; uitg. Gebr. J. Koster; 175 blz.; € 15,90.

Na een korte levensschets van de auteur volgen 53 meditatie's over heilsverwachting. Het gaat over de gangen van Sions God en Koning. Alleen Zijn werk geeft verwachting, ook in de tijd waarin wij leven.

"Samen een", ds. D.W. Tuinier; uitg. Brevier; 112 blz.; € 12,50.

De auteur behandelt enkele teksten die in het huwelijksformulier worden genoemd. Verder zijn er hoofdstukken over seksualiteit, gezinsvorming en huisgodsdienst opgenomen.

"De gezondene des Vaders", ds. G. Pater; uitg. Gebr. Koster; 103 blz.; € 12,90.

Dit boek bevat vier preken over Christus. In eenvoudige taal wordt de weg gewezen waarlangs het zaligmakend geloof verkregen, geoefend en gefundeerd wordt in zondarscherten.

"Ik hef mijn ogen op tot U", Andrea van Hartingsveldt-Moree; uitg. Gebr. Koster; 39 blz.; € 4,95.

Nieuwe uitgave in de serie 'Stilstaan'. Het bevat voorleesstukjes, gespreksstof, opdrachten en bijpassende psalmen voor twee weken rond de biddag.

"De zeven kruiswoorden", ds. I. Kievit; uitg. De Banier; 139 blz.; € 12,95.

Deze zeven overdenkingen zijn ooit gepubliceerd in het Gereformeerd Weekblad. Op een Schriftuurlijk-bevindelijke wijze geeft ds. Kievit sr. een diepgaande verklaring van de woorden van de Middelaar. Centraal staat het Borgwerk van Christus en de toepassing daarvan in het zondarschart.

"Genezing voor dodelijk zieken", ds. C.J. Meeuse; uitg. Lectori Salutem; 20 blz.; € 2,50.

De mensheid is opgeschrikt door de verbreiding van het coronavirus. Naar aanleiding hiervan verscheen deze preek over een nog ergere kwaal en haar genezing. Exodus 15:26c staat centraal: 'Ik ben de HEERE, uw Heelmeester'.

In een tijd van verdrukking

Deze brief ontving een moeder in een tijd van zware beproeving, toen haar man en haar vijf kinderen ziek waren van de mazelen (maart 1859).

Veelgeliefde vriendin,

Ik wens u oprecht de oefening van de Heilige Geest toe in de verdrukkingen die u doormaakt, opdat u het volle profijt daarvan mag ontvangen, want men heeft naar waarheid wel gezegd dat 'geheiligde verdrukkingen grote promoties zijn'.

En deze promoties komen niet uit het Oosten of uit het Westen, maar van de Heere alleen, door Wiens kracht: *beproevingen de belofte zoet maken, beproevingen nieuw leven geven aan het gebed, beproevingen mij aan Zijn voeten brengen, mij in de laagte brengen en mij daar houden.*¹

Menig liefdesbezoek heeft de Heere gebracht, en menig zoet liefdesgeheim heeft de Heere geopenbaard in tijden van verdrukking. Met de doorn in ons vlees of het kruis op onze rug onderhouden we sommige van de zoetste uren van gemeenschap met Hem in de woestijn. Beamt uw ziel niet de waarheid hiervan? Is Jezus niet een dierbare Medegenoot in de verdrukking? Is Zijn medeleven niet uiterst teder? Is Hij niet genaderd ten dage als wij Hem aanriepen en heeft Hij niet gezegd: 'Vrees niet?' O ja, de groene vruchten der vallei zijn van zeer uitgelezen kwaliteit, maar toch vrezden we om daarheen af te gaan.² We vergeten Wie gezegd heeft: 'Ik zal met u aftrekken (...) en Ik zal u doen weder optrekken, mede optrekkende.'³ 'Gelijk een

beest dat afgaat in de valleien, heeft hun de Geest des Heeren rust gegeven. Alzo hebt Gij Uw volk geleid, opdat Gij U een heerlijke Naam zoudt maken.⁴ (...) De mazelen zijn gekomen op de juiste tijd en hebben vat gekregen op de juiste personen; ze zijn de boden des Heeren, en is niet het geruis van de voeten van hun Meester achter hen? 'Doe het schuim van het zilver weg, en er zal een vat voor de Smelter uitkomen.'⁵ De Lou-teraar is bij u; vertrouw Hem uw liefste schatten toe, en Hij doe u voelen dat Hij dierbaarder is dan alles.

Vaarwel! Met innige liefde, uw toegene- gen maar onwaardige medegenote in de verdrukking, Ruth.

(Uit 'Koren van Boaz' akker", Ruth Bryan; Kampen 2012).

Noten

- 1 Uit het lied 'Tis my happiness below' van William Cowper
- 2 Hooglied 6:11
- 3 Genesis 46:4
- 4 Jesaja 63:14
- 5 Spreuken 25:4

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:
Voor Kruiningen,
ds. G. Clements te Gouda;
Voor Stolwijk,
ds. M. T. Al-Chalabi te Brakel.

PASTORIEZORGEN

Ds. Verschuure weer thuis
Het was aan het begin van de middag van Goede Vrijdag dat mijn geliefde broeder ds. A. Verschuure (49) me uit het ziekenhuis belde. Daarbij deed hij me de verblijdende mededeling dat hij in de loop van die dag naar huis mocht. Na alles wat achter ligt, hadden we dat op deze termijn nog niet verwacht. Weer naar zijn vrouw en gezin, die hem gedurende zijn ziekenhuisverblijf niet konden bezoeken, omdat hun eigen gezondheid dit niet toeliet. Spontaan kregen we een gesprek van hart tot hart over het feit dat Sions Borg juist tussen 12 en 3 uur in de onpeilbare diepten van de drie uur durende

duisternis verkeerde, waarna Hij het vierde kruiswoord uitriep: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten...! Wat ons Avondmaalsformulier aan het hart legt met: 'Hij van God verlaten, opdat wij nimmermeer van Hem verlaten zouden worden'. In het ziekenhuis heeft hij wel het angstige gevoel van verlatenheid moeten inleven, maar toch nooit op deze wijze de totale werkelijkheid ervan doorleefd. De Heere geve onze broeder uit dezelfde Bron de verootmoediging, ware dankbaarheid en lijdzaamheid. De weg van verder herstel - voor het hele gezin - moge staan in het teken van: '...wij vinden allerlei vertroosting in Zijn wonden, en hebben niet van node enig ander middel te zoeken of uit te denken om ons met God te verzoenen, dan alleen deze enige offerande...' (NGB 21).
v. A.

VERGADERING PS ZUID UITGESTELD

De geplande vergadering van de Particuliere Synode Zuid op donderdag 23 april gaat niet

door. De vergadering wordt tot een later te bepalen moment uitgesteld.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 245: De nieuwe scriba van de gemeente in Poortvliet is: P.J. van Oeveren, Ph. de Goedestraat 12, 4693 EJ Poortvliet; tel.nr. 0166-610951, e-mail: peterentanja@kliksafe.nl

“

CHRISTUS KAN MEER DOEN DAN U WEET DAT HIJ KAN. HIJ KAN OOK MEER DOEN DAN U WEET DAT HIJ WIL.

JOHN BUNYAN

Berichten

ZENDINGS DAG GEANNULEERD

In verband met de ingrijpende omstandigheden na de uitbraak van het corona-virus heeft ZGG moeten besluiten de zendingsdag van 2020 te annuleren. Er is op dit moment te veel onduidelijkheid over verdere overheidsmaatregelen. Het is een teleurstelling voor allen die bij het zendingswerk betrokken zijn. We hopen dat het zendingswerk

ook uw aandacht blijft behouden nu we elkaar niet kunnen ontmoeten op de zendingsdag. Het zendingsbureau bezint zich op andere manieren om u te informeren over de voortgang van het werk. Houd www.zgg.nl in de gaten voor nadere informatie. De volgende zendingsdag wordt gehouden op zaterdag 26 juni 2021 in de Evenementenhal te Gorinchem.

ALTERNATIEF VOOR ZIN-IN

Door de coronacrisis gaan de reguliere Zin-In avonden niet door. Er is wel een alternatief. Op 18 april (19.30 uur) zal ds. A.A. Brugge via livestream met ons nadenken over het thema 'Behoud' (n.a.v. Jesaja 45:20-22). Kijk en luister je mee? Ga naar het YouTube-kanaal 'Jeugdbond Zin-in' of naar www.jbagg.nl/jongeren/zin-in/agenda

Kerkdiensten

ZONDAG 19 APRIL 2020

Aagtekerke 9.30 uur ds. J. de Kok en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W.

Visscher; Amsterdam 19.00 uur ds. W. Harinck; Arnhem 18.30 uur ds. M. Joosse; Barendrecht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 19.00 uur ds. M.H. Schot; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 uur ds. J. Driessen; Deventer 10.00 en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Enter 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. A.T. Huijser; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J.

Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur stud. P.C. Vlot en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Hoogeveen 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Hoogvliet 10.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 16.00 uur stud. J. Beens; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 19.00 uur ds. G.J. Baan; Lelystad 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 17.00 uur ds. G.J. Baan; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 15.30 uur stud. L. van der Kuijl; Moerkapelle 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Naaldwijk 9.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwedorp 18.30 uur stud. P.C. Vlot; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. L. van der Kuijl; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. M. Blok; Nijkerk 14.30 uur ds. H. van der Heiden; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend

“
NIET SLECHTS HET DRAGEN
VAN HET KRUIS MAAKT ONS
TOT EEN KIND VAN GOD,
MAAR HET VOLGEN VAN
CHRISTUS MET HET KRUIS
OP ONZE RUG MAAKT ONS
TOT ZIJN KIND.

THOMAS BOSTON

10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 18.30 uur ds. H. Hofman; Oostkapelle 9.30 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Poederoijen 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Puttershoek 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 10.00 en 18.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 15.30 uur ds. P. Mulder; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 18.30 uur ds. A. Schot; Spijkenisse 16.00 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. G. Beens; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 15.30 uur ds. H. Brons; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. H. Brons; Wagingen 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J.

Agteresch; Westkapelle 14.00 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Wierden 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur stud. J. Beens; Zoetermeer 10.00 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

DINSDAG 21 APRIL 2020

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A. Schot; Oosterland 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

WOENSDAG 22 APRIL 2020

Aalst 19.30 uur ds. W. Visscher; Alphen a/d Rijn 19.30 uur stud. J. Beens; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen (in Dorpskerk) 19.15 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Dirksland 19.30 uur (voor de zending) stud. L. van der Kuij; Dordrecht 19.45 uur ds. W.A. Zondag; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Lisse 19.45 uur ds. M. Joosse; Mijdrecht 19.30 uur ds. F. Mulder; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J. Schipper; Oostvoorne 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Opperdoes 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rhenen 14.45 (huw.bev.) en 19.30 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Zuid 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpol-

der 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenzeel 19.30 uur ds. W. Mouw; Sliedrecht 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee.

DONDERDAG 23 APRIL 2020

Enkhuizen 15.00 uur (huw.bev.) ds. G. Heijkamp; Genemuiden 19.30 uur stud. P.C. Vlot; Kampen 16.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Leerdam 19.30 uur ds. C. Hogchem; Naaldwijk 19.45 uur ds. D. de Wit; Stolwijk 19.30 uur ds. W.J. Karels; Uddel 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Waardenburg 19.30 uur (openb. bel.) ds. G. Pater; Westzaan 19.30 uur ds. M.H. Schot; Zoetermeer 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. M. Joosse.

VRIJDAG 24 APRIL 2020

Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Kampen 19.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Krimpen a/d IJssel 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 APRIL 2020

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 11.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. Van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

'Dit is Gods vinger', coronavirus, Ds. A. Schot e.a. Gepland DV begin mei: www.ramshoorn.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor accommodaties en autoverhuur.

Vrijstaande woning met 3 slaapkamers te huur nabij Kootwijkerbroek voor max. 2 jaar. Tel. 0653405696

Topkwaliteit PVC & Laminaatvloeren.
Zelf leggen of onze legservice.
Gratis advies en demo bij u thuis.
06-19557166 info@devloerenkoning.nl

Advertenties

Vacature

Engberts
Adviseurs

Betrokken en bevlogen

Ter versterking van ons team zoeken wij een

Assistent accountant

 Kijk voor meer informatie op: www.engbertsadviseurs.nl

 Of bel met Gerwi Engberts
0547 263507

Vers van de imker!

- ✓ Propolis
- ✓ Honing
- ✓ Royal Jelly
- ✓ Keelgelei
- ✓ Honey Vital+

En nog veel meer
gezond lekkers...!

Kijk en bestel op **HONINGONLINE.NL**

TE HUUR vanaf 1-7-20 in BARNEVELD:

ruime kamers boven winkel
Nieuwstraat 32 met eigen opgang.
Ruime woonkamer, 2 slaapkamers,
keuken, badkamer, 2x toilet.
1 kamer op 2e verdieping is verhuurd.
Nog 2x ruimte op 1e verdieping.
Reactie naar: gvinkel@kliksafe.nl

AMERSFOORTSESTRAAT 22M
BARNEVELD

ZELFSTANDIG WONEN, MAAR NIET ALLEEN.

UNIEK WONEN IN KLEINSCHALIG APPARTEMENTENCOMPLEX

- 2-KAMERAPPARTEMENT VAN 70 M2
- EIGEN BALKON
- GEBRUIK VAN LOGEERKAMER IS MOGELIJK
- GEZELLIGE ONTMOETINGSRUIMTE
- OP LOOPAFSTAND VAN CENTRUM EN OPENBARE VOORZIENINGEN
- WONEN IN EIGEN SFEER

BEL OF MAIL VOOR
MEER INFORMATIE OF
EEN BEZICHTIGING
NAAR LAURENS SNEL

WESTENENG MAKELAARDIJ
06-31928983
laurens@westeneng-makelaardij.nl

**Linquenda
Domus**

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitspro-
blemen · lichamelijke spannings-
klachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproble-
men · paniek · piekeren · PDD-
NOS · relatieproblemen · slaap-
problemen · somberheid · span-
ning · stress · syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen
Verzekeringen heeft als doel individuele
en collectieve voorlichting geven aan
en belangenbehartiging van
gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur
van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt
dan de door de stichting opgestelde praktische
en principiële brochures gratis toegezonden.
Ook ontvangt u enkele keren per jaar een
nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding
tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Praktijk
den Uijl

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

ROEMEENSE PANFLUITEN,
BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN-
DAARDS EN NOG VEEL MEER!

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en
conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Begravenisonderneming
de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

**'Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren'**

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

KROON
VLOEREN IN STEEN

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Ontsmetten: Disinfectant,
Weerstand: Vit.C **Eikenprocessierups:**
Aloë Vera, Gel Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl (Neolife)
Kortingscode kv2020

Wij willen graag een
meester of juf
voor het nieuwe schooljaar

leerkracht **stagiaire**
onderbouw **groep 0**
2-4 dagen zijn bespreekbaar vanaf januari '21 (betaald)

De Ds. Koelmanschool is een reformatorische school. Onze grondslag is het onveranderlijke Woord van God, nader uitgedrukt in de Drie Formulieren van Enigheid.

Vanuit deze grondslag hebben wij een heldere visie op onderwijs, waarbij de leerkracht centraal staat. De leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor het leren van de leerlingen.

We komen graag in contact met enthousiaste sollicitanten die:

- › Trouw meelevend lid zijn van één van de reformatorische kerken, de Bijbel aanvaarden als Gods Woord, de Drie Formulieren van Enigheid onvoorwaardelijk onderschrijven en in leer en leven deze reformatorische beginselen uitdragen;
- › Beschikken over goede pedagogische en didactische vaardigheden;
- › Een flexibele (leer)houding hebben;
- › Enthousiast zijn en willen samenwerken in een team.

Interesse?
Voor inlichtingen of een kennismakingsbezoek kunt u contact opnemen met de directeur, L. van den Berg, T 0183 - 621645 (school) of 06 - 21638605 (privé). Mail uw sollicitatiebrief en CV, voorzien van kerkelijke en onderwijskundige referenties, uiterlijk D.V. 2 mei 2020: sollicitatie@koelmangorinchem.nl.

Wij zoeken ook invalleerkrachten

Ds. Koelmanschool | Tapperstraat 1 | 4204 TR Gorinchem
info@koelmangorinchem.nl | www.koelmangorinchem.nl

Komt u bij ons werken?

**Ds. J. Fraanjeschool
De Vesting**

Bij ons in Barneveld, in onze nieuwe school, is plaats voor

**een teamleider bovenbouw
leraren (i.v.m. groei)
een gymdocent (1 dag)**

Wij bieden een fulltime baan
Parttime is bespreekbaar

Meer informatie of een afspraak voor een bezoek?
Bel met de directeur-bestuurder G. Nieuwenhuis: 06-49628043
of kijk op www.fraanjeschool.nl voor verdere informatie

**DE DUITSCERS KENNEN
HUN 'EIGEN' HEIDEL-
BERGER NIET MEER.**

Helpt u mee om dit boekje terug te geven aan het Duitse volk?

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN
HEIDELBERG & DORDRECHT

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

De Vluchtheuvel biedt hulp
Zeker in deze tijd!

**Telefonische
hulp en advies
blijkt goed
mogelijk**

Het kan soms lijken alsof je er alleen voorstaat. Zeker in deze moeilijke tijd. Maar De Vluchtheuvel biedt hulp bij eenzaamheid, rouw, psychische problemen, spanningen in de thuissituatie, relatieproblemen...

Neem nu contact op met De Vluchtheuvel voor christelijke en professionele hulp.

www.stichtingdevluchtheuvel.nl 0113-213098

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

HALVERWEGE VERS VIJF STOPT ELSKE EN SLAAT DE BIJBEL DICHT. ZO KAN ZE IMMERS NIET LEZEN?

Weer kijkt ze vader aan om steun bij hem te zoeken. Maar, hoe kan vader haar hierin steunen? 'Dank maar', zegt hij en Elske vouwt haar handen weer en sluit haar ogen. 'Doe je nou weer zo? Ik ook!' Tessa denkt dat het een spelletje is en schatert het uit, als ze haar handjes over elkaar doet en haar ogen stijf dichtknijpt.

Elske krijgt er een kleur van. Ze wordt boos! 'Ik vind het spotten. Jij lacht ook al. Nou, als je maar weet dat dat erg is', zegt ze tegen Marja. 'Ik wil je helemaal niet uitlachen, maar Elske, wij zijn dit nou eenmaal niet gewend. Denk je dat je Tessa stil kunt houden als jij in de Bijbel leest? Tessa snapt er niks van en ik ook niet. En wees eens eerlijk, snap jij wat je las?'

O, wat een moeilijke vraag! Natuurlijk begrijpt ze lang niet alles, maar moet ze dat tegen Marja zeggen? Weer voelt ze zich boos worden. 'Ik vind het mooi en dat moet ik zelf weten. Papa zei er nooit iets van, maar jij...'

'Toe Els, niet kwaad worden', bemoeit vader zich er mee. 'Laten we nou goed beginnen. Ik liet jou uit de Bijbel lezen, omdat jij dat graag wil, maar hier moet je ook rekening houden met Marja en Tessa. Lees jij voortaan zelf maar in de Bijbel als je alleen bent, want Tessa is nog te klein om te beseffen dat ze haar mond moet houden. Stel je voor dat het steeds op ruzie uitdraait.'

Elske kijkt vader donker aan, maar Marja zegt: 'Je vader heeft gelijk. Je mag hier in huis doen wat je wilt, Els. Maar je moet ook een beetje rekening houden met ons!'

Een bedelaar

Hij loopt aan de rand van het bos. Zijn rug gebogen en in zijn hand een stok. Zijn geringe bezittingen draagt hij in een paar rugzakken en tassen. Hij ziet er verdrietig en ongelukkig uit.

Onze jongens blijven kijken naar deze bijzondere verschijning. Ze hebben nog nooit van dichtbij een bedelaar gezien. Hij rommelt met zijn stok in een prullenbak. Op zoek naar iets eetbaars. In de auto stormt het van de vragen: Hoe komt het dat hij geen huis heeft om in te wonen? Slaapt hij 's nachts in de buitenlucht op de grond? Heeft hij dan ook geen werk? Het wordt steeds stiller in de auto. Een van onze kinderen sluit het gesprek af: 'Ik zou hem zo meenemen, dan kan hij toch wel bij ons wonen?'

Wat heb jij het dan goed. Een dak boven je hoofd. Hopelijk veel liefde en gezelligheid in huis. Familie om je heen. Eten en drinken in overvloed. Kasten vol met speelgoed. Je komt niets tekort, tóch? Wanneer denk jij écht gelukkig te zijn?

In de Bijbel lezen we ook over een bedelaar, Lazarus. Zijn naam betekent: de Heere is mijn hulp. Lazarus was ziek en bedelt aan de poort om eten. Maar er komen alleen straathonden, die likken aan zijn zweren. Wat zal hij ongelukkig geweest zijn. Maar dat was hij niet. Juist niet. Hij was écht gelukkig. Lazarus wist wat het was om te bedelen. Zo heeft hij ook gebedeld om genade. En de Heere hoorde zijn gebed. Toen hij stierf, droegen de engelen hem naar de hemel. Daar was hij voor eeuwig gelukkig! Ben jij al jaloers op zo'n bedelaar? Bij de Heere is een volheid van genade. En aan wie wil Hij die genade uitdelen? Aan bedelaars en bedelaressen! Die voelen nergens recht op te hebben. De Kananese vrouw was ook zo'n bedelares. Ze riep het uit: 'O Heere, help mij!' Ken jij deze noodkreet?

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

Ds. Labee over:

Uw heilige woning

Het valt mij op dat men – ook onder ons – spreekt over de plaats van samenkomst als 'Uw heilige woning'. Is het terecht dat we onze kerk(gebouwen) zo noemen?

Gods Woord

Het antwoord is voor een Calvinist niet zo moeilijk te geven, maar de vraagsteller wilde vooral de argumentatie weten. Dat is lastiger, misschien juist omdat we vaak 'roomser' zijn dan we zelf (willen) weten. Laten we beginnen bij de uitdrukking zelf. In Gods Woord hebben onze Statenvertalers vier keer letterlijk de uitdrukking 'heilige woning' vertaald. In Deuteronomium (26:15) lezen we: 'Zie nederwaarts van Uw heilige woning, van den hemel, en zegen Uw volk, Israël, en het land dat Gij ons gegeven hebt, gelijk als Gij onzen vaders gezwoeren hebt, een land van melk en honing vloeiende.' 2 Kronieken (30:27) laat ons weten: 'Toen stonden de Levitische priesters op en zegenden het volk, en hun stem werd gehoord; want hun gebed kwam tot Zijn heilige woning in den hemel.' Verder vinden we in Jesaja (63:15) deze woorden: 'Zie van den hemel af, en aanschouw van Uw heilige en Uw heerlijke woning; waar zijn Uw ijver en Uw mogendheden, het gerommel Uws ingewands en Uwer barmhartigheden? Zij houden zich tegen mij in.' Als laatste treffen we het aan bij de profeet Zacharia (2:13) die bij monde des Heeren spreekt: 'Zwijg, alle vlees, voor het aangezicht des HEEREN; want Hij is ontwaakt uit Zijn heilige woning.' In alle gevallen blijkt dat het *allereerst* gaat over de hemel, waar de levende God woont en troont. De kanttekening op Jesaja 63 vers 15 laat ons dat weten: 'Dat is, van den hemel, die ook Deut. 26:15 genoemd wordt de woning Zijner heiligheid.' Ook allerlei andere Schriftuurlijke uitdrukkingen zoals 'paleis Zijner heiligheid' en 'Zijn heilig pa-

leis' wijzen allereerst naar Boven. Tegelijk laat bijvoorbeeld kanttekening 7 op Psalm 11 ons weten dat we het ook kunnen verstaan van de tabernakel. De tabernakel (en later de tempel) waren ingewijd tot de heilige, ceremoniële dienst. In die zin mogen we dus wél de tabernakel en tempel aanwijzen als 'Gods heilige woning'.

De kanttekenaren doen dat met zekere voorzichtigheid, de berijmde psalmen doen dat met overtuiging! 'Och, mocht ik, in die heilige gebouwen', zingt de dichter van Psalm 27 (vers 3). En de berijmde Psalm 23 (vers 3) spreekt deze wens uit: 'Zodat ik in het heilig huis des HEEREN, een lange reeks van dagen blijf verkeren'.

Voor de roomse kerk is de kerk een sacrale, heilige plaats gebleven die - wat globaal gesproken - het verlengstuk is van de tabernakel of tempel. In de Oosters-orthodoxe kerken vallen godsdienst en kerkgebouw zelfs bijna geheel samen.

Maar wij spreken Calvin (1509-1564) nadrukkelijk na, die erop wijst dat het gebouw geen drager van genade is, maar de gemeente. In de Institutie betoogt de Geneefse reformator dat wij de kerken 'niet houden voor eigen woonplaatsen Gods, waar Hij ons van naderbij het oor leent, of aan de kerken de een of andere verborgen heiligheid toeschrijven (...). Maar wij, die het gebod hebben om de Heere, zonder onderscheid van plaats, in geest en waarheid aan te roepen (Joh. 4:23), moeten dat grove misverstand aan de Joden en heidenen overlaten. De tempel was wel oudtijds door Gods bevel gewijd tot gebeden en het offeren van slachtoffers, maar dat was in de tijd, toen de waarheid onder dergelijke schaduwen afgebeeld schuil ging, terwijl ze nu, naar het leven voor ons uitgedrukt, niet dult, dat wij hangen aan een tempel met handen gemaakt'.

Gemeente Gods

We moeten dus liever niet spreken over het kerkgebouw als 'heilige woning'. Tegelijk weet elke - door Gods Geest bearbeide - zondaar van die onvergetelijke plekjes in Gods huis waar de heiligheid van de Heere werkelijkheid werd. Die ogenblikken waar het heilige brood en de heilige drank een Adamskind mochten verkwikken. Onze Heidelbergse spreekt daarom zo treffend in zondag 38: 'dat ik, inzonderheid op de sabbat, dat is op de rustdag, tot de gemeente Gods naastiglijk kome (...). Woorden die in de coronacrisis pijn doen!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.